

Behandling av Hodepine hos barn

Kristian Sommerfelt
Solstrandseminaret 2015

NB

- Problematisk tilbakevendende hodepine (HP) hos barn er OFTEST MIGRENE 7-10% ca
- Barn tåler innigranskauen mye!
Slutter relativt fort å klage. Særlig < 7 år
Venner seg til/ gidder ikke si fra mer
... OBS!!
- Fokus min presentasjon idag:
 - Feller / farlige / rare hodepiner
 - Migrene, migrene, migrene..... (migrene)

Feller/ farlige/ rar HP 1

- Gutt 13 år:
 - Ny HP: Daglig morgenhodepine:
 - Tenk hjernesvulst: MR av hjernen!
MEN: Hjernesvulst kan ha adferdsendring/ (f ex) innadvendthet som **eneste symptom / funn !**
- Om HP+ lammelser, tap av ferdigheter, etc:
Henvis spesialist fort
- Mål blodtrykk om ikke helt typisk migrene:
 - Jente 14: Tidl frisk. Svingende hodepine.
Synsforstyrrelser i ca 1 mnd. BT 200/120-
Mørk urin. D: Streptokokk glomerulonefritt

Feller/ farlige/ rar HP 2

- Daglig, ny (event varierende styrke) HP:
 - Tenk hjernesvulst. Alltid oftalmoskopi!
Banalitet: Oftalmoskopi må gjøres mange ganger ellers **klarer** man ikke å se papillen.
Lett > 5 år. Et rent helvete < 3 år
 - Uskarpe papillegrenser (begge sider),
normal MR hjerne:
Oftest: Idiopatisk intrakraniell hypertensjon
= pseudotumor cerebri

Annen episodisk HP

- Episodisk HP som ikke er som migrene
 - Oftest ikke i pannen/ v øyet/ på siden
 - Kommer IKKE på ca 5-15 min
 - Kan fortsette med gjøremål
 - Ikke andre migrenetrek
- Nesten alle har hatt slik hodepine
- Kalles ofte *spenningshodepine* om problematisk:
 - Spenningshodepine ?!?! Hvorfor det??
Bedre: **HODEPINE**
 - Leger: Skriver ofte spente nakkemuskl, men nakkemuskl må være spente, ellers dette hodet på skakke!! (KAN ha typisk spenningshodepine)

Migrene. Arv

- Mistanke om det: Spør om migrene i familien.
- Spør så om SYMPTOMENE på migrene i familien!!
(Ofte flere fisk på kroken da!
= flere med typisk migrene)
- «Hvis ikke migrene i familien har postbudet migrene og han er far til barnet...»

Kriterier migrene uten aura (ca 80%)

- Definisjon

- A. ≥ 5 anfall med B-D

- B. Varer 1-72t

- C. Minst 2 av:

- I pannen/ siden
 - Pulserer/dunker
 - Moderat-uttalt grad
 - Vil være i ro

- D. Under anfall minst en av disse:

- Kvalme eller oppkast (jeg: svimmelhet)
 - Lys- og /eller lydskyhet

- E. Ikke annen årsak funnet

Kriterier migrene med aura (ca 20%)

- Definisjon

- A. ≥ 2 anfall med B-D

- (som for migrene uten aura)

- B. Aura før HP (varer 5-15 min oftest)

- Positive symptomer:*** Sik-sak streker, glitring, ++

- Negative symptomer:*** Kan ikke se sentralt =

- «Klarer ikke å se bokstavene når jeg ser på dem»

Utløsende/ forverrende faktorer

- Sjelden: Spesiell mat/ lukt (klor fra basseng)
- Sjelden: Rysting på hodet: Løp i gymsal
- (MEN ofte ingen utløsende faktorer)
- For mange aktiviteter (oftere):
 - Gutt 14: Avslappet, rolig, humoristisk +++
 - Migrene 4d / uke
 - Ukedager: Bare søndag uten aktivitet. Ellers:
 - Piano. Karate. Fotball. Han elsker all.
 - Mor/ jeg: Tvang ham til 3 d /u BARE lekser. Så ro..
 - Ga 30-40% reduksjon i migrene.

Anamnese HP 1

- Familien HP? Symptomer/ type
- Spør alltid BARE pasienten først
- Andre symptomer/ sykdommer (nyre, hjerte++)
- Hyppighet av HP (om episodisk). Min teknikk:
 - Hvor hyppig HP på det MESTE (3x/ uke? 1x/ mnd?)
 - Hvor lang tid kan det gå mellom på det meste?
 - Vanligvis??
- Varighet (tid til våkner om søvn etter migrene f ex)
- Tilleggsymptomer?
 - Vil være i ro/ stille rundt/ ev mørkt rom/ sove?
 - Synsforstyrrelser (før/under HP)?
 - Svimmel? Kvalm? Magesmerter? Lys/lydsky? Blek?

Anamnese HP 2

- Effekt av medisiner?
- Om < 5 år. Spør likevel barnet (uti konsultasjonen)
- Eksempel 3 åring m HP anfall opptil 2x ukentlig. 20-30 min varighet.
 - Blek. Kvalm evt. Ikke veldig vondt. I pannen.
 - Aura?? Jeg spurte:
 - «Er det noen ganger vanskelig eller rart å se»?
 - Svar: «Gravemaskinen ble borte»
 - Jeg: ??? Mor: «Han står alltid v vinduet og ser på byggeplassen v enden av jordet» AHA!! Aura+

Anfallsbehandling migrene 1

- Mange m migrene har det sjelden:
 - 2-5/ år f ex = lite problem etter info om tilstanden
 - Gi info inkl om bruk av paracetamol/ ibuprofen:
 - Halv døgndose av disse med en gang ofte bra
 - Event resten av døgndosen til resten av døgnet
 - Max: Paracetamol 60 mg/ kg/ 24t
 - Max: Ibuprofen 30 mg / kg/ 24 t
 - Event etter prøving begge
 - Max 9 dager/ mnd (?) - særlig om max dose ??

Anfallsbehandling migrene 2

- Paracetamol/ibuprofen gitt.
Om ikke bra v 40 min: Gi triptan
- Om 3x måttet gi triptan slik: Gi det med en gang
- Kan gi ny dose triptan e 2t. Max 4 doser / uke
- Triptaner (blå resept):
 - Sumatriptan (Imigran): Nesespray, tabl, supp, inj
 - Rizatriptan (Maxalt): Tabl
 - Zolmitriptan (Zomig): Nesespray, table.
- Diclofenac (Cataflam) tabl 50 mg -blå resept
 - NSAID. Over ca 30 kg max 1t / dag. «Voksen» 2/dag

Anfallsbehandling migrene kvalme 3

Kvalme:

Ev metoklopramid mot kvalme

(voksne 20 mg sup f ex)

Forebyggende behandling migrene 1

- Når starte forebyggende?
 - Ofte om ukentlig migrene
 - Korte anfall: HELT fin etter 1-2t:
Oftest IKKE forebyggende om 1-2 anf/ uke

Forebyggende behandling migrene 2

- Tradisjonelt: Propranolol (Inderal):
 - Betablokker
 - Om over ca 30-40 kg: 80 mg retard morgen x 1
 - Gir ofte bivirkninger: Mareritt (!!!). Svimmelhet. Trøtthet.
 - Tar opptil 6 u (?) før man vet om den kan hjelpe
- Kandesartancileksetil (Atacand):
 - Antagonisme av angiotensin II-reseptorer
 - Likner noe i bivirkninger Inderal, men mindre!
 - Om > 30 kg ca. 8 mg morgen. Ev 8 mg x 2.
Voksen vekt opp til 24 (32) mg/ døgn

Forebyggende behandling migrene 3

- Topiramamat (Topimax) :
 - Brukes v epilepsi (NB migrene og epilepsi ER BEGGE hjerneanfallstilstander- finnes glidende overgang)
 - LANGSOMT (4u) trappende opp til 0.5 mg/ kg/ 24t
 - Doser opp til 2 mg / kg / 24t kan prøves
 - Enkelte: Opp til 4 mg/ kg / 24t

Forebyggende behandling migrene 4

- Andre medikament
 - Valproat (Orfiril) 10-20 mg/ kg/d
 - Amitryptilyn (Sarotex) kveld 25-100 mg.
Særlig om spenningsHP også
- Legeerklæring til skole om at BARNET/ UNGDOMMEN selv bestemmer hva de kan være med på/ når gå hjem
- 10% av lærere veldig god forståelse. Hvorfor??

- Takk for meg

